

1. Kas on meil vajalik algkooli õpetajate ettevalmistuse täielik ümberkorraldus?

Seminaride kaotamist püütakse põhjendada majanduslikult - a) seminarid olla liig kallid õppeasutised, b) pedagoogiliselt - nad ei valmista ette küllalt häid õpetajaid. Neid püudusi loodetakse parandada n.n. pedagoogiiumidega - (õleti kahe-aastaste pedagoogiliste kursustega).

Vaatleme neid motive ligemalt.

1. "Seminarid on kallid, pedagoogiiumid" saavad odavad" - see on 1933. klause, mida kasutatakse kahjuks ilma tarvilise põhjenduseta seminaride vastaste poolt aastate jooksul (1928 ja 1929a. oli siiski vaikus).

"Pedagoogiiume" algkooli õpetajate jaoks ei ole meil veel olemas. Püüdnud vastav seaduski (on vaid olemas Tallinna pedag. seadus) nii et ei ole mingit võimalust tõelikkude arvudega kinnitada, kui palju tuleb kulutada riigikassast pedagoogiiumi ülalpidamiseks. Kõik senised viited odavatest "pedagoogiiumidest" on paljas mõttenõlgutus.

Rahkides aga seminaride kulukusest nende eelarve järelle (Kr. 60.000 - 70.000.) Jätatakse tähelepanemata, et eelarves näidatud summaga peetakse üleval 3 kooli: 1) 6 klassiline algkool - seminaride harjutuskool, 2) täielik keskkool, 3) õpetajate ettevalmistus asutis. Kui arvame kahe esimese osa kulud seminaride üldarvest maha, siis alles saame tõeliku kulu õpetajate ettevalmistuseks, mida võiksime võrrelda "pedagoogiiumiga" kuhu tulevad juba alg- ja keskkooli hariduse omandanud isikud. Ei ole ühtki reaalselt alust oletada, et see puht-pedagoogilise ettevalmistuse kulude osa "pedagoogiiumides" võiks väiksem olla kui seminarides, just vastupidi, see peaks suurem olema, kuna "pedagoogiiumid" on mõeldud iseseisva õppeasutisena. Mis tõstab seminaride kulusid võrreldes av. algkoolidega ja keskkoolidega, on õpetajate väiksem tundide norm, mis on pedagoogiliselt põhjendatud, siis veel õpilaste toetamine, kuid see on ettenähtud ka "pedagoogiiumides".

Nii on kavatsetatavate "pedagoogiiumide" odavus ainult silmapete, sest see ei tule mitte "pedagoogiiumist" endast vaid ühe keskkooli ja algkooli sulgemise arvel. On ka tõsiasi, et kõik kutsekoolid on alati kallimad, kui harilikud keskkoolid, rohkem individuaalse tšüviisi tõttu.

Seepärast ei ole põhjust väimustuses olla odavatest "pedagoogiiumidest" ja täiesti ebaselge kokkuhoiu eesmärgiga lõhkuma hakata senist süsteemi. See oleks enam kui kergeveelne.

Samuti argu loetagu, et "pedagoogiiumid" võivad suuremad lennud olla, kui seminarides (25-30 inim.) õpetajate ettevalmistus nõuab rohkem individuaalset tšütamist ja seega ei ole mõeldav massiline produtseerimine.

õppimise kestel, ja see valik on sama tühis, kui vastuvõtmise katsedki. Oleks ka väga naivne arvata et kõik keskkooli lõpetajad valivad edaspidise elutee tühisti teadlikult, oma huvide ja võimete kohaselt. Kui see nii oleks, ei võiks ülikoolis, näiteks, enam ette tulla üleminekut ühest teaduskonnast teise, mis, igalpool õige harilik nähe, aga väljalangemist enne ülikooli lõpetamist. Kuidas tegelikult on see asi, oleme kuulnud sageli ülikooli tegelastelt ja kahjuks hoopis teistsugusest küljest. Samuti naivne oleks arvata, et "pedagoogiumi" lähevad ainult "kutsutud" õpetajad.

Valik 18-19 aast. juures ei ole kuigi palju kindlas kui 14 aast. vaid isegi kahtlases, sest vanemas eas inimesed oskavad paremini varjata oma nõrku külgi ja paista lasta hõlpsal külgedel, millest ka kergesti võib tulla nende ülehindamine katsel.

Nii ei oma üldtõdedud väited seminaride kui koolitööbi puudustest kuigi tõsist kaalu, kui neid arvustada asjalikult.

Kuid eesti seminaridel on hõlpsalt näha mida tuleb tunnustada:

- 1) seminaridesse astuvad rõhuvas enamusel maalapsed ja kasvavad seal kuueaasta kestel teadvuses, et nad tagasi tulevad maale. Need noored ei võõrdu kunagi maalust ja ei saa ühekülgseiks linnakultuurkandjaks maal. Viimase nähte üle on murisemist olnud isegi Riigikogus, aga arvame et seminaristid on seda siiski vähem põhjustanud. Meie noorte õpetajate keskel on ju suur hulk n.n. ped. kursuste lõpetajaid, peamiselt naisõpetajaid, kes keskkooli lõpetamisel nägid oma õnnetuseks tee ülikooli kinni olevat ja koha saamise mures pöördusid siis kursustele. Nendele on maale kahtlemata raskuseks, ja niisugune element õpetajate keskel ei ole kuigi soovitatav.
2. Seminaride õpilased kasvavad aastate jooksul koos seminaride algkooli lastega, vaatlevad neid, harjutavad endid tšü nendega. See kindlustab seminaristidele lapse hingeelutundmist.
3. Seminaridel on tühislik võimalus suure tungi ^{jala jalatõmbel} tõttu õppida naisõpetajate arvu, mis ületab juba meesõpetajate arvu.
4. Üldse on tühis ka, et kasvatuslik tšü seminaris kestab pikemat aega, kuus aastat, sest ^{kasvatust} selle mõju oleneb palju tšü kestvusest. Ühe-kahe aastane õpetajate ettevalmistus ei ole selleks küllaldane praeguse kasvatusseaduse nõuete kohaselt.

2. Millega püütakse lõendada viidet, et seminarid ei anna küllalt põhjalikku ettevalmistust ?

Statistilised andmed (vt. Eesti Statistika, 1929a. mürts) vastupidi näitavad, et algkooli t33 järjekindlalt näitab edu, järelikult teidavad seminarid haridusega algkooli õpetajad oma ülesannet rahuldavalt ja ei ole põhjust üldiselt nuriseda seminaride üle.

Teoreetilistelt pöstitatud küsimust harutades arvatakse seminaride puudusteks:

- 1) kutseharidus on ühendatud üldharidusega, tarvis olevat neid lahutada.
- 2) seminari sisseastujad on veel liig noored selleks, et teadlikult valida endale elukutset; see olevat võimalik ainult keskkooli lõpetamisel.

Esimene viite kohta peame ütleva, et sel puudub psühholoogia-pedagoogiline alus. Ei ole õhtki kaaluvat põhjust eraldada n.n. üldharidus kutselisest haridusest niisugusel alal nagu seda on õpetaja amet, sest siin on kutselised ained kõik suure harriva v33rtusega. (pedagoogika, lapse- ja individuaal psühholoogia, metoodikad jne). Vastupidi tuleb pidada seminaride paremuseks, et siin harilikud keskkooli õppeained ja eriti need, mida õpetatakse ka algkoolis, algusest peale näitellakse algkooli õpetaja ülesannete kohaselt nii sisult kui meetodilt, rõhutades ja süvendades eriti seda, mida tuleb vaja algkoolis. Kui seni seda ei ole tehtud tarvilisel m33hral, siis ei ole selles s33di seminar, kui koolit33p, vaid hoopis v33lised asjaolud: nii näiteks ei ole senini üldse v33ljustatud seminari õppekavu ja seminarid on sunnitud kasutama keskkooli kavu, kohandades neid juba oma algatusel seminari ülesannetele.

Keskkoolilõpetajail kui nad tahavad ettevalmistuda algkooli õpetajaiks, tuleb ümberõppida sisult ja meetodilt suurem osa aineid, mis nad keskkoolis õppinud, algkooli sihtide ja ülesannete kohaselt. Seda kinnitavad ka Saksamaal n.n. ped. akadeemiate õppejõud (Brohmer, j.t.) niisugune t33 on igatahes kahjulik aja ja jõukulu.

Kutsevaliku küsimus ei ole kaugeleki nii lihtne kui seda ^{harilikult} arvatakse.

Kaitseks peavad meie noored juba algkooli lõpetamisel tegelikult kokku puutama elukutse valiku küsimusega, enne kui astuda kas tegeliku ellu, või minna edasi õppima kutsekoolidesse, seminari või keskkooli. Seminari sisseastumisel suure tunni tõttu on võimalik valik, mida ka teostatakse ühel või teisel viisil. Kahjuks ei tea aga psühholoogia õhtki valiku meetodit, mis hoiaks täielikult eksimuste eest, ja see on õige nii nooremate, algkooli lõpetajate kui ka vanemate keskkooli lõpetajate kohta. Kuid valiku vead on parandatavad seminaris kumeeastase